

**СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ПРОЦЕС КОМУНІКАТИВНОЇ
ВЗАЄМОДІЇ В УМОВАХ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ
ЗАГАЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ**

Н.І. ЛІСОВА,

кандидат педагогічних наук,
проректор КНЗ «Черкаський обласний
інститут післядипломної освіти
педагогічних працівників», м. Черкаси

lisova2009@gmail.com

На сучасному етапі розвитку демократичного суспільства потрібні нові, відкриті моделі управління ЗСО. Автор переконує в тому, що державно-громадське управління не може існувати без комунікації, оскільки демократичний принцип потребує постійного діалогу між обома складовими – державною й громадською, а створення довірчих взаємин між сторонами-партнерами, забезпечення очікувань із боку громадськості – головна мета комунікації.

Ключові слова: суспільство, модель управління, діалог, громадськість, довірчі взаємини.

Сучасні соціально-економічні та суспільно-політичні трансформації в Україні, реалізація напрямів демократизації суспільства, розвиток місцевого самоврядування, соціальних мереж зумовлюють потребу в новій освітній політиці та впровадження її в педагогічну практику, зокрема в розвиток шкільної освіти. Для досягнення ефективного управління нею необхідно забезпечити децентралізацію, здійснити поступовий перехід від жорсткого субординаційного управління до демократичного, запровадивши нові, відкриті моделі управління ЗСО, які б базувалися на засадах як державно-громадського, так і громадсько-державного управління. На сучасному етапі важливо врахувати, щоб обидві складові управління – державна і громадська - були

органічно поєднані. Варто зазначити, що характер їх взаємодії в умовах розвитку сучасних інформаційних технологій недостатньо досліджено.

Як показала практика, державно-громадське управління не може існувати без комунікації, оскільки демократичний принцип потребує постійного діалогу між органами влади, органами самоврядування й громадськістю. Головна мета комунікації – створення довірчих взаємин між сторонами-партнерами, забезпечення очікувань із боку громадськості та налагодження партнерських стосунків між ними. Іншими словами, «домогтися соціальної злагоди за умови збереження індивідуальності кожного елемента» [4].

Провівши дослідження, переконалися, що на сучасному етапі розвитку українського суспільства розширилася мережа різних форм громадської участі в життєдіяльності освітніх закладів та наповнилася новим змістом. Для вдосконалення процесів управління на державно-громадських засадах сформувалися механізми, які здатні ініціювати й підтримувати зміни в управлінні, використовуючи основи соціального партнерства. Одним із таких важливих механізмів виступає державно-громадська взаємодія, суть якої полягає в спільній діяльності державних структур і громадськості в сфері ЗСО, яка здатна задовольняти потреби суспільства, не суперечити інтересам держави. Подібна взаємодія також сприяє виходу державної складової управління ЗСО за рамки корпоративних інтересів, перебудові їх діяльності таким чином, щоб вона відповідала вимогам сучасного розвитку освіти. Саме в цьому вбачаємо її відкритість, демократичність, повагу до інших поглядів, вироблення критичного мислення, з'явилася можливість більш широкого залучення педагогічної спільноти, учнів і громад до соціального партнерства, одночасно відбувається реальне формування державно-громадського управління системою ЗСО, забезпечення доступності якісної освіти громадянам та інформації громадськості. Варто зауважити, що таке соціальне партнерство істотно змінює умови соціалізації підростаючого покоління, що, у свою чергу, вимагає наукового осмислення їх, необхідного для оцінки нових реалій

вироблення практик освітнього процесу. Правда, цими перетвореннями ускладнюється й сам процес соціалізації, який виникає під впливом та у взаємодії людини з різними факторами.

Як свідчать дослідження науковців, взаємодія між органами влади й громадськістю виникає та реалізовується в різних площинах. По-перше, це стосується взаємних потреб, прагнень, інтересів, мотивації (зрозуміло, що для взаємодії необхідні спільні мотиви, без яких ні громадськість, ні влада на діалог не підуть); по-друге, нормативно-правової бази взаємодії (вся сукупність нормативних документів, законів, які визначають поведінку партнерів під час співпраці, їхні права та обов'язки); по-третє, ресурсної бази взаємодії (включає в себе як матеріальні, так і нематеріальні ресурси учасників співпраці); по-четверте, економічної бази взаємодії (включає не лише матеріальні ресурси, але і їх облік та ін. фінансові ресурси); по-п'яте, комунікативної (інформаційної) бази взаємодії (включає процедури й механізми діалогу між партнерами) [1; 5; 8]. Для вирішення цієї проблеми необхідно запроваджувати нові комунікативні технології управління, які здатні були б відновлювати довіру до органів влади та різних громадських організацій.

Упровадження довіри як важливого елемента взаємодії державної і громадської складових потрібно здійснювати через систему публічного управління, яка б базувалася на принципах прозорості, відкритості, субсидіарності, толерантності. Організаційною формою такої взаємодії є соціальне партнерство, при якому органи місцевого самоврядування й громадські організації співпрацюють на демократичних принципах. У цю систему партнерських відносин мають входити: органи влади, навчальні заклади та їх керівництво, трудові колективи, учні, різні громадські інститути та установи, забезпечуючи постійний пошук шляхів вирішення проблем, виявлення спільних інтересів між усіма партнерами, постійного діалогу та при необхідності знаходження компромісів у взаємодії, побудованій на засадах довіри та творчості.

Отже, соціальне партнерство на сучасному етапі формування громадянського суспільства здатне забезпечити процес комунікативної взаємодії та розвитку державно-громадського управління загальною середньою освітою.

Список використаних джерел

1. Аналіз освітньої політики: теорія і практика управління на місцевому рівні: наук. посіб. / авт. кол. : В.Г. Базілюк, Т.Є. Бойченко, Л.М. Забродська [та ін.] ; Держ. вищ. навч. заклад «Ун-т менедж. освіти». — К. : Вид-во ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти» НАПН України, 2014. — 306 с.
2. Довіра населення України до держструктур [Електроний ресурс] // Режим до-стupu: <http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=57>
3. Лаптії Т.М. Теоретичний зміст поняття і практика застосування партнерства в сучасній економіці / Т.М. Лаптії // Економіка і регіон № 6 (37) - 2012 – ПолтНТУ. – с.165-168.
4. Логунова М.М. Комунікації судової влади: науково-практичний посібник / М.Логунова, М.Лашкіна, П.Гвоздик, А.Алексєєв – К : АДЕФ – Україна, 2011. – 276 с.
5. Мазур В.Г. Комунікації як механізм взаємодії державних органів влади та громадськості на регіональному рівні / В.Г. Мазур // Державне управління: удосконалення та розвиток, 2011. - № 8. [Електроний ресурс] // Режим до-стupu: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=313>
6. Надрага В. І. Взаємодія владних структур, політичних і громадських організацій як засіб підвищення ефективності управління на регіональному рівні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 «Механізми державного управління» / В. І. Надрага. – К., 2003. – 20 с.
7. Пастовенський О. В. Розвиток мережної взаємодії громадських і державних структур в управлінні загальною середньою освітою / О. В. Пастовенський // Інформаційні технології і засоби навчання // Електронне наукове фахове видання. – [Електронний ресурс]. – 2014. – Т. 41, № 3. – Режим доступу : http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/archive#.U5imX3J_sTI.

Лисовая Н.И.

**СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО КАК ПРОЦЕСС
КОММУНИКАТИВНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В УСЛОВИЯХ
ГОСУДАРСТВЕННО-ОБЩЕСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ ОБЩИМ
СРЕДНИМ ОБРАЗОВАНИЕМ**

На современном этапе развития демократического общества нужны новые, открытые модели управления ЗСО. Автор убеждает в том, что государственно-общественное управление не может существовать без коммуникации, поскольку демократический принцип требует постоянного диалога между двумя составляющими - государственной и общественной, а создание доверительных отношений между сторонами-партнерами, обеспечение ожиданий со стороны общественности - главная цель коммуникации.

Ключевые слова: общество, модель управления, диалог, общественность, доверительные отношения.

Lisova N.I.

**SOCIAL PARTNERSHIP AS THE PROCESS OF COMMUNICATIVE
INTERACTION UNDER CONDITIONS OF PUBLIC-SOCIAL
MANAGEMENT OF GENERAL AVERAGE EDUCATION**

At the present stage of the development of a democratic society, new, open models of SZO management are needed. The author convinces that state-public administration can not exist without communication, since the democratic principle requires a constant dialogue between the two components - state and public, and the creation of trust between the partner parties, ensuring the expectations of the public is the main goal of communication.

Key words: society, management model, dialogue, public, trust relations.